

SİLİFKE TİCARET VE SANAYİ ODASI

SİLİFKE CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

KANADA

ÜLKE RAPORU

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Kanada
Nüfus	38,19 milyon (Ekim 2021, IMF tahmini)
Dil	İngilizce ve Fransızca (Resmi diller)
Yüzölçümü	9.984.670 km ²
Başkent	Ottava
Başlıca Şehirleri	Toronto, Montreal, Vancouver, Calgary, Edmonton, Quebec
Yönetim Şekli	Parlamentar demokrasiye dayalı Anayasal Monarşi, Federasyon
Devlet Başkanı	Genel Vali Mary Simon
Para Birimi	Kanada Doları

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

APEC (Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği Forumu), ASEAN (Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği-Dialog Ortağı), EBRD (Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası), IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı), IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), IMF (Uluslararası Para Fonu), NATO (Kuzey Atlantik Asamblesi), NAFTA-USMCA (Kuzey Amerika Serbest Ticaret Alanı-ABD, Meksika, Kanada Anlaşması), OAS (Amerika Devletleri Teşkilatı), OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü), OSCE (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü), UN (Birleşmiş Milletler), UNCTAD (Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı), WTO (Dünya Ticaret Örgütü)

Coğrafi Konum

Kuzey Amerika'nın kuzeyinde, 60 kuzey enlemi ve 95 batı boylamı arasında bulunan ve hem Atlas hem de Pasifik Okyanusu'na kıyısı olan Kanada, bu her iki okyanusun yanı sıra Kuzey Buz Denizi'nde de çok uzun kıyılara sahiptir. Ülkenin, güneyde 8.892 km uzunluğundaki sınırıyla ABD haricinde kara komşusu bulunmamaktadır.

Yaklaşık 202 bin kilometre ile dünyanın en uzun kıyılarına sahip ülkesi olan Kanada'nın yüzölçümü, dünya toplam yüzölçümünün % 7'sini, Amerika kıtasının ise yaklaşık % 41'lik kısmını oluşturmaktadır. Yaklaşık 10 milyon kilometrekarelik yüzölçümüne rağmen, ülke nüfusunun büyük kısmı başta güneydeki ABD sınırına yakın bölgeler olmak üzere belirli bölgelerde yoğunlaşmaktadır. Yüzölçümünün yaklaşık % 7'si tarımsal, yaklaşık % 46'sı ise ormanlık alanlardan oluşmaktadır.

Coğrafyasında batıdaki dağlık ovalar ile güneydoğudaki alçak düzlüklerin ön plana çıktığı ülkenin en yüksek noktası da 5.959 metre yüksekliği ile Logan Dağları'dır.

Ülke doğudan batıya 6 farklı zaman dilimine ve British Columbia (Pasifik Kıyısı), The Cordillera, The Prairies, The Canadian Shield, The Great Lakes (Güney Quebec ve Ontario Eyaletleri), The Atlantic Provinces ve The Arctic (Kuzey Buz Denizi) olmak üzere 7 coğrafi bölgeye ayrılmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

1 Temmuz 1867 tarihinde Birleşik Krallık'tan ayrılarak Federal yapıda bağımsızlığını ilan eden Kanada'da, Kraliçe II. Elizabeth'e bağlı bir anayasal monarşi yönetim biçimi benimsenmiştir. Kanada Hükümeti'nin önerisi ile Kraliçe tarafından atanan Genel Vali, Kraliçe'nin ülkedeki temsilcisi olarak görev yapmaktadır.

Temmuz 2021'de Mary Simon ülkenin 30. Genel Valisi olarak göreve başlamıştır.

Ülkenin iki meclisli parlamenter sistemi, 308 üyeli Avam kamarası ile 105 üyeli Senato'dan oluşmaktadır. Avam kamarası üyeleri dört yılda bir yapılan seçimlerle belirlenirken Senato üyeleri Başbakan'ın önerisiyle Genel Vali tarafından atanmaktadır.

10 eyalet (Alberta, British Columbia, Manitoba, New Brunswick, Newfoundland, Northwest, Nova Scotia, Nunavut, Ontario, Prince Edward Adası) ve 3 bölgeden (Quebec, Saskatchewan, Yukon) oluşan federal yapı içinde yönetim yetkileri, Merkezi Hükümet (Federal Government), Eyalet Hükümetleri (Provincial Government) ve Yerel Hükümetler/Belediyeler (Regional Government) arasında paylaşılmaktadır. Eyalet ve Bölgesel Hükümetler anayasa çerçevesinde belirlenmiş kapsamda bağımsızdır. Kuzeybatı (The Northwest) ve Yukon Bağımsız Bölgeleri ise merkezi hükümet tarafından yönetilmektedir.

Nüfus ve İstihdam

IMF verilerine göre ülke nüfusu 2021 yılı itibarı ile tahmini olarak 38,19 milyondur. Nüfus büyüklüğü bakımından dünyada 36. sırada yer alan Kanada nüfusunun 2025 yılında yaklaşık 40 milyon olacağı tahmin edilmektedir. 2040 yılı itibarı ile nüfusun 43,5 milyona ulaşacağı öngörülmektedir.

Coğrafi yapısından dolayı nüfusun dağınık olduğu Kanada'da kentleşme oranı oldukça yüksektir. Kanada, dünyanın nüfus yoğunluğu en düşük olan ülkelerinden biridir. Buna karşılık ülke, dünyada kentleşme oranının en yüksek olduğu ülkelerden biridir. Ülke nüfusunun yaklaşık %85'lik kısmı 350 kilometre uzunluğundaki ABD sınırı boyunca yaşamakta olup, bu nüfusun yarısından fazlası büyük şehirlerde yerleşiktir. Ülkenin orta ve kuzey bölgelerinde de şehirler ve kasabalar olmasına rağmen bunların nüfus yoğunluğu oldukça düşüktür. Ülkede nüfus yoğunluğu kilometre kare başına 4,1 kişidir.

Toronto, 6,2 milyon nüfusu ile ülkenin en büyük kentidir. Montreal (4,2 milyon), Vancouver (2,6 milyon), Calgary (1,5 milyon), Edmonton (1,5 milyon) ve Ottawa (1,4 milyon) diğer büyük kentlerdir.

Ülkeye ilk yerleşenler İngiliz ve Fransızlar olmakla beraber ülke nüfusunun kökenleri pek çok farklı ülkeden gelmektedir. Bu kültürel çeşitlilik, 1970'li yılların başından bu yana bir Kanada "ideali" haline gelmiştir.

Nüfus, yavaş bir artış hızı gösterse de Kanada hala G8 ülkeleri arasında nüfus artış hızı en fazla olan ülkelerden biridir. Ülke nüfusu 2000 yılından bu yana yıllık ortalama %1'lerde seyreden artış oranları göstermektedir. Kanada'nın geçmişi göz önüne alındığında oldukça düşük olan bu oran, G7 içindeki en yüksek nüfus artış hızı oranıdır. 2020 yılında ülkede nüfus artış hızı % 0,9 olmuştur. 2001 yılından bu yana ülkenin aldığı göç ise ülke nüfus artışının %66'lık kısmını oluşturmaktadır.

BM verilerine göre 2020 yılı itibarı ile nüfusun % 60,8'i 20-64 yaş aralığındadır.

IMF verilerine göre ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranı 2021 yılında % 7,7'dir. Kanada, işsizlik verileri bakımından dünyada 43. sıradadır. Covid-19 pandemisi nedeni ile ülkede iş kayıpları alınan önlemlere rağmen gerçekleşmektedir. Kanada İstatistik Kurumu verilerine göre 2021 yılı Ağustos ayı itibarı ile işsizlik % 7,1'e gerilemiştir. Nisan ve Mayıs aylarında % 16 civarında olan genç işsizliği ise Ağustos ayı itibarı ile % 11,6'ya gerilemiştir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Uranyum, demir, nikel, çinko, bakır, asbest, kadmiyum, alüminyum, altın, kurşun, molibden, potas, kobalt, gümüş, kereste, tuz, kömür, petrol, doğal gaz başlıca doğal kaynaklarıdır.

Başta British Columbia ve Quebec olmak üzere Kanada'nın tüm bölgelerinde madencilik ve ormancılık çok büyük önem taşımaktadır. Ülkenin üç ana bölgesi ve Prens Edward Adası'nda birincil tarımsal faaliyetler de önemli yer tutmaktadır.

Kanada, topraklarının % 38,2'si ormanlarla kaplı bir ülkedir. Ladin en yaygın ağaç türüdür. Ülke dünyanın en büyük kereste, odun hamuru ve gazete kağıdı ihracatçısıdır. Ormancılık sanayi geleneksel olarak ABD inşaat ve basın sektörlerine aşırı derecede bağımlı olup, bu sektörlerdeki gelişmelerden şiddetle etkilenmektedir. Ham ağaçların üçte birinden fazlası British Colombia'da kesilmekle beraber kerestenin büyük kısmı Ontario, Quebec ve kısmen de New Brunswick'te üretilmektedir

Özellikle Alberta olmak üzere tüm Batı Kanada'da büyük miktarlarda petrol ve doğal gaz rezervleri bulunmaktadır. Ayrıca Atlantik kıyısında birkaç tane açık deniz petrol çıkarma tesisi bulunmaktadır.

Diğer taraftan British Columbia, Manitoba ve Quebec bölgelerinde nehirler önemli bir hidro-elektrik kaynağı olarak kullanılmaktadır.

Kanada maden, mineraller bakımından da dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Dünyanın en büyük potas üreticisidir. 2009 yılına kadar dünyanın en büyük uranyum üreticisi olan Kanada, bu yıldan sonra Kazakistan'ın devreye girmesiyle dünya uranyum üretiminde de 2. sırada yer almıştır. Bunların haricinde kömür, nikel, titanyum konsantresi, alüminyum, demir cevheri, çinko, bakır, altın, kurşun, molibden ve elmas üretiminde de dünyanın sayılı ülkeleri arasındadır.

Kanada İstatistik Kurumu (<https://www.statcan.gc.ca/en/start>) verilerine göre ülkenin doğal kaynak varlıklarının değeri 2020 yılı itibarı ile 550 milyar dolardır. Ülkenin doğal kaynaklarının % 50'sini (273 milyar dolar) mineraller oluşturmaktadır. Kereste üretimi % 31 (173 milyar dolar) ve enerji % 19 (104 milyar dolar) ve paya sahiptir. Ülkenin başlıca enerji ve mineral kaynakları şöyledir; demir cevheri (99 milyar dolar), altın (84 milyar dolar) ve ham bitümen (63 milyar dolar).

EIA verilerine göre 2021 yılında 170 milyar varil kanıtlanmış ham petrol rezervine sahip olan Kanada, 89 ülke arasında % 10 pay ile 4. sıradadır. 2019 yılında 6 milyon varil/günlük ham petrol üretimi ile 127 ülke arasında % 5 pay ile 4. sıradadır. 2020 yılında 71 trilyon feet küp kanıtlanmış doğal gaz rezervine sahip olan Kanada, 97 ülke arasında % 1 pay ile 16. sıradadır. 2019 yılında 6 trilyon feet küplük doğal gaz üretimi ile 95 ülke arasında % 4 pay ile 5. sıradadır.

Kanada toprakları ve su kaynaklarının %12'lik kısmı, kanun gereği federal ve bölgesel hükümetler tarafından milli park, bölgesel park, vahşi yaşam alanı veya ekolojik rezerv olarak korunmaktadır. Ayrıca doğal kaynakların tüketilmesini engellemek amacıyla, hükümet tarafından finanse edilen belirli geri dönüşüm ve doğal hayatın yenilenmesi programları uygulanmaktadır.

Öte yandan Kanada, 15 Aralık 2011 tarihinde Kyoto Protokolü'nden ayrıldığını bildirmiş olup, böylece, 1997'de imzalanan ve 2005'te yürürlüğe giren bu anlaşmadan resmen çekilen ilk ülke olmuştur. 15 Aralık 2012 tarihi itibarı ile yürürlüğe giren çekilme kararının gerekçesi olarak Kanada; hedeflenen sera gazı salınım değerlerine ulaşamadığı için yaklaşık 14 milyar dolar ceza ile karşı karşıya kalınması ve dünya sera gazı salınımında başı çekenlerin (ABD ve Çin) protokolde yer almamasını gerekçe göstermiştir. Kyoto Protokolü gereği Kanada, 2012'de gaz salımını 1990'daki seviyesine göre % 6 oranında azaltmak zorunda bulunuyordu. Önemli bir enerji üreticisi olan Kanada'nın protokolden çıkma kararında özellikle konvansiyonel petrol çıkarma tekniklerine kıyasla üç kat daha fazla sera gazı salınımına yol açan Alberta'daki petrol çıkarma sektörünün de etkisi olduğu ifade edilmektedir.

Kanada 2019 yılında en fazla karbon salınımında bulunan ülkeler arasında 11. sıradadır. Kişi başına düşen karbon salınımı bakımından ise aynı dönem itibarı ile 12. sıradadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2019	2020	2021*	2022*	2023*	2024*	2025*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	1.741,58	1.644,04	2.015,98	2.189,79	2.306,07	2.413,39	2.520,11
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	1,9	-5,3	5,7	4,9	2,6	1,5	1,4
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	46.400	43.295	52.791	56.740	59.126	61.237	63.293
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	1,9	0,7	3,2	2,6	2,0	2,2	2,1
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-2,1	-1,8	0,5	0,2	-0,8	-1,3	-1,4
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	23,4	34,7	34,9	32,5	30,1	27,7	25,1
Toplam Yatırımların GSYİH'ya Oranı (%)	23,0	22,1	24,1	24,9	25,2	25,4	25,5
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	5,7	9,6	7,7	5,7	4,9	5,0	5,0
Nüfus (milyon)	37,53	37,97	38,19	38,59	39	39,41	39,82

Kaynak: IMF-Ekim 2021

*: Tahmin

IMF tahminlerine göre Kanada 2021 yılı itibarıyla 2 trilyon dolarlık GSYİH ile dünyanın 9. büyük ekonomisidir. Kanada, 2021 yılında 52.791 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 15. sırada yer almaktadır. GSYİH, 2020 yılında sabit fiyatlara göre % 5,3 oranında daralmıştır. GSYİH'nın 2021 yılında yeniden toparlanma etkisi ile % 5,7 oranında artacağı tahmin edilmektedir. 2022 yılında GSYİH'da % 4,9 oranında büyüme beklenmektedir.

2021 yılında tahmini olarak % 3,2 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2022 yılında % 2,6 olması beklenmektedir.

İnsani gelişmişlik endeksine göre dünyada 189 ülke arasında Kanada 16. sıradadır. Ekonomik serbestlik endeksine göre Kanada, dünyada 178 ülke arasında 9. sıradadır. Ülke, küresel rekabetçilik açısından dünyadaki 141 ülke arasında 14. sıradadır. Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksine göre iş yapma kolaylığı açısından Kanada, dünyada 190 ülke arasında 23. sıradadır.

Kanada, Kuzey Amerika pazarı ile hızla gelişen Asya ekonomileri arasında bir köprü görevi gören stratejik pozisyona sahiptir. ABD ve Meksika ile gerçekleştirilen Kuzey Amerika Serbest Ticaret Alanı (NAFTA)¹ sayesinde 443 milyonu aşan bir tüketici kitlesine ulaşma imkanı sağlamanın yanı sıra ülke, güvenli iş ve yatırım ortamı ile de dünyanın önde gelen en dinamik ekonomilerinden biri olarak değerlendirilmektedir.

NAFTA, ABD, Meksika ve Kanada arasında yapılan görüşmeler neticesinde revize edilmiştir. Anlaşma, Kanada- ABD-Meksika Anlaşması (CUSMA - Canada, the United States, Mexico Agreement) adını taşıyacak olup, 30 Kasım 2018 tarihinde Buenos Aires'teki G20 Zirvesinde ülke devlet başkanları tarafından imzalanmıştır.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ve G8 üyesi olan Kanada, dünyanın en zengin ekonomilerinden biridir. Sanayileşmiş diğer ekonomilerden farklı olarak Kanada ekonomisinde, ağaç ve petrol sanayi önemli bir yere sahiptir. Ülke aynı zamanda güney Ontario merkezli, özellikle otomobil ağırlıklı bir imalat endüstrisine de sahiptir.

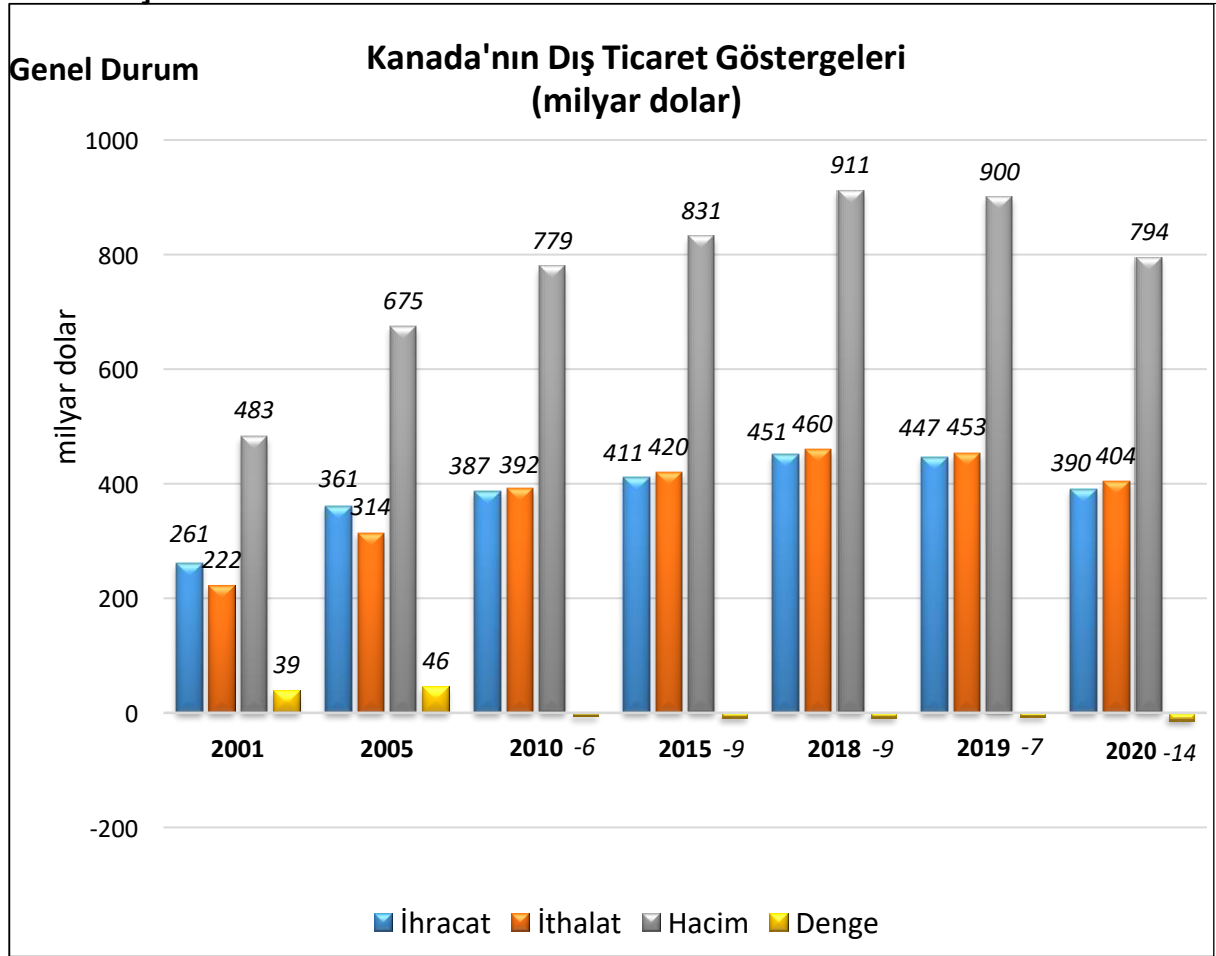
Doğal kaynaklar ülke ekonomisinin gelişmesinde kilit bir rol oynamış olmakla beraber toplam ekonomik faaliyetlerin %70'i ve istihdamın %75'ini oluşturan hizmetler sektörüyle Kanada ekonomisi oldukça çeşitlenmiştir.

British Columbia ve Alberta eyaletleri için çok büyük önem taşıyan doğal kaynaklar ticari dengenin önemli bir unsurudur.

NAFTA'nın yeniden müzakere edilerek yenilenmesi GSYİH artış hızına katkıda bulunacaktır. Kanada'da CUSMA olarak anılmaya başlanan anlaşma, 1 Temmuz 2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir. CUSMA, özellikle ABD'nin Kanada menşeli demir çelik ürünlerine uyguladığı gümrük vergilerinin kaldırılması bakımından önem taşımaktadır.

Covid-19 pandemisi diğer tüm ülke ekonomilerini olumsuz yönde etkilediği gibi, Kanada ekonomisini de olumsuz etkilemiştir. Ancak petrol fiyatlarındaki ani düşüş ve petrol endüstrisinin ülke ekonomisindeki ağırlığı nedeniyle Kanada, ekonomik göstergelerindeki olumsuz görünüm bakımından diğer G-7 ülkelerinden ayrılmaktadır.

3. DIŞ TİCARET

Kaynak: Trademap-Kanada verileri

Trademap verilerine² göre 2020 yılında ihracatı 390 milyar dolar (% 13 azalış) olan Kanada, dünya ihracatında % 2,1 pay ile 14. sıradadır. Ülkenin 2020 yılı ithalatı 404 milyar dolar (% 10,6 azalış) olmuştur. Ülke, dünya ithalatında % 2,2 pay ile 12. sıradadır. Dış ticaretinde 2020 yılında 14 milyar dolarlık açık bulunmaktadır. Dış ticaret açığı önceki yıla kıyasla iki kat artmıştır.

Ülkenin dünyaya ihracatında en önemli ürün grupları sırasıyla mineral yakıtlar, yağlar, motorlu kara taşıtları, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, mücevherci eşyası, ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü, plastikler ve mamulleri, elektrikli makina ve cihazlar, metal cevherleri, cüruf ve kül, hava taşıtları, eczacılık ürünleridir.

Ülkenin dünyadan ithalatında en önemli ürün grupları sırasıyla makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, motorlu kara taşıtları, elektrikli makina ve cihazlar, mineral yakıtlar, yağlar, mücevhercieşyası, plastikler ve mamulleri, eczacılık ürünleri, optik, fotoğraf, ölçü, tıbbi alet ve cihazlar, demir veya çelikten eşya, mobilyalar aydınlatma cihazları, prefabrik yapılarıdır.

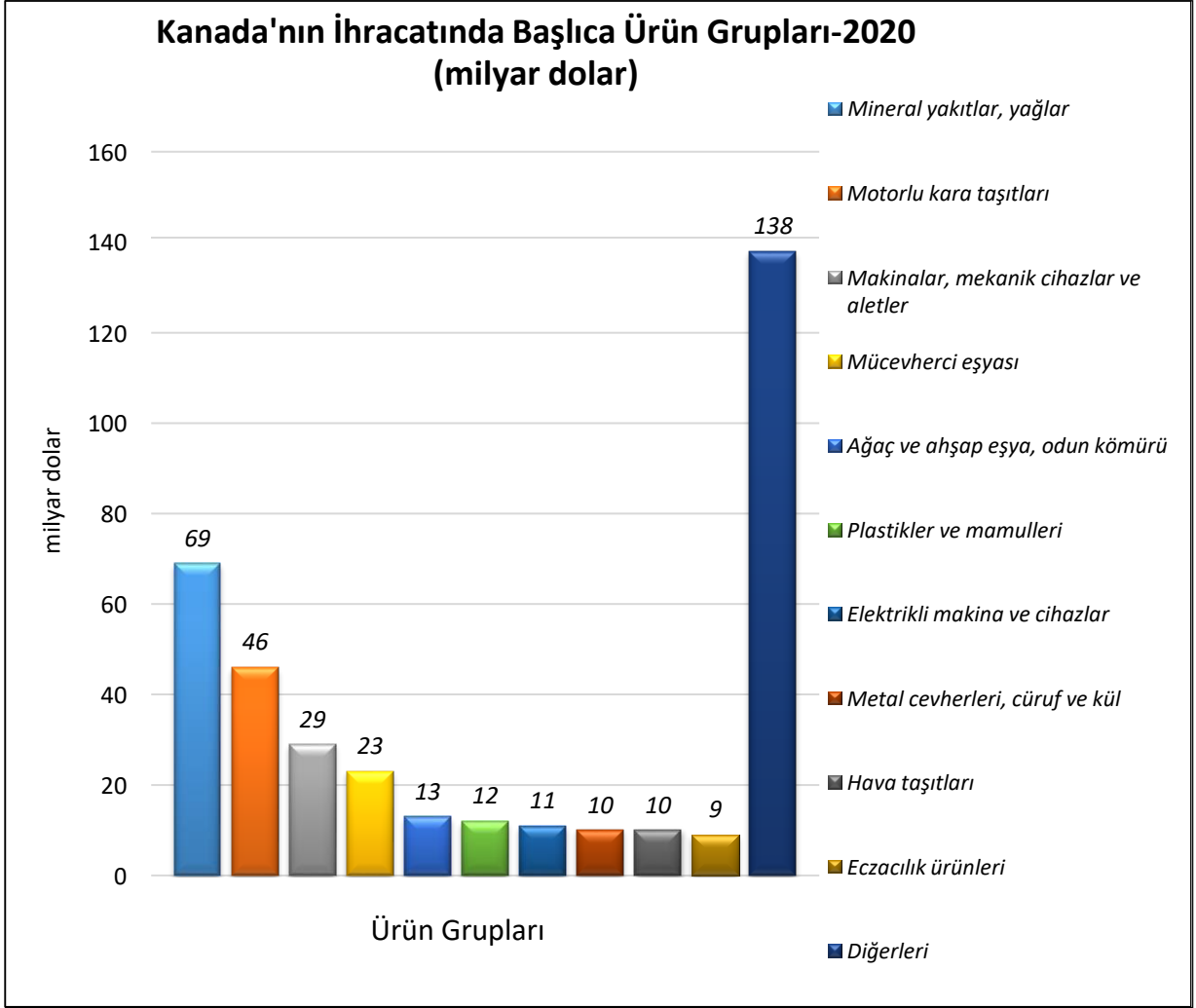
ABD, Kanada'nın ihracatında %73 pay ile en önemli pazardır. Ülkenin ihracatında olduğu gibi ithalatında da ABD en önemli ülkedir. 2020 yılı ithalatının % 49'u ABD'den gerçekleştirilmiştir. Ülkenin ABD'ye bağımlı bir dış ticaret yapısı bulunmaktadır. İhracatta pazar çeşitlendirmesinin sağlanması hedeflenmektedir.

² Trademap Kanada verileri Kanada İstatistik Kurumu-<https://www.statcan.gc.ca/> verilerine dayanmaktadır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

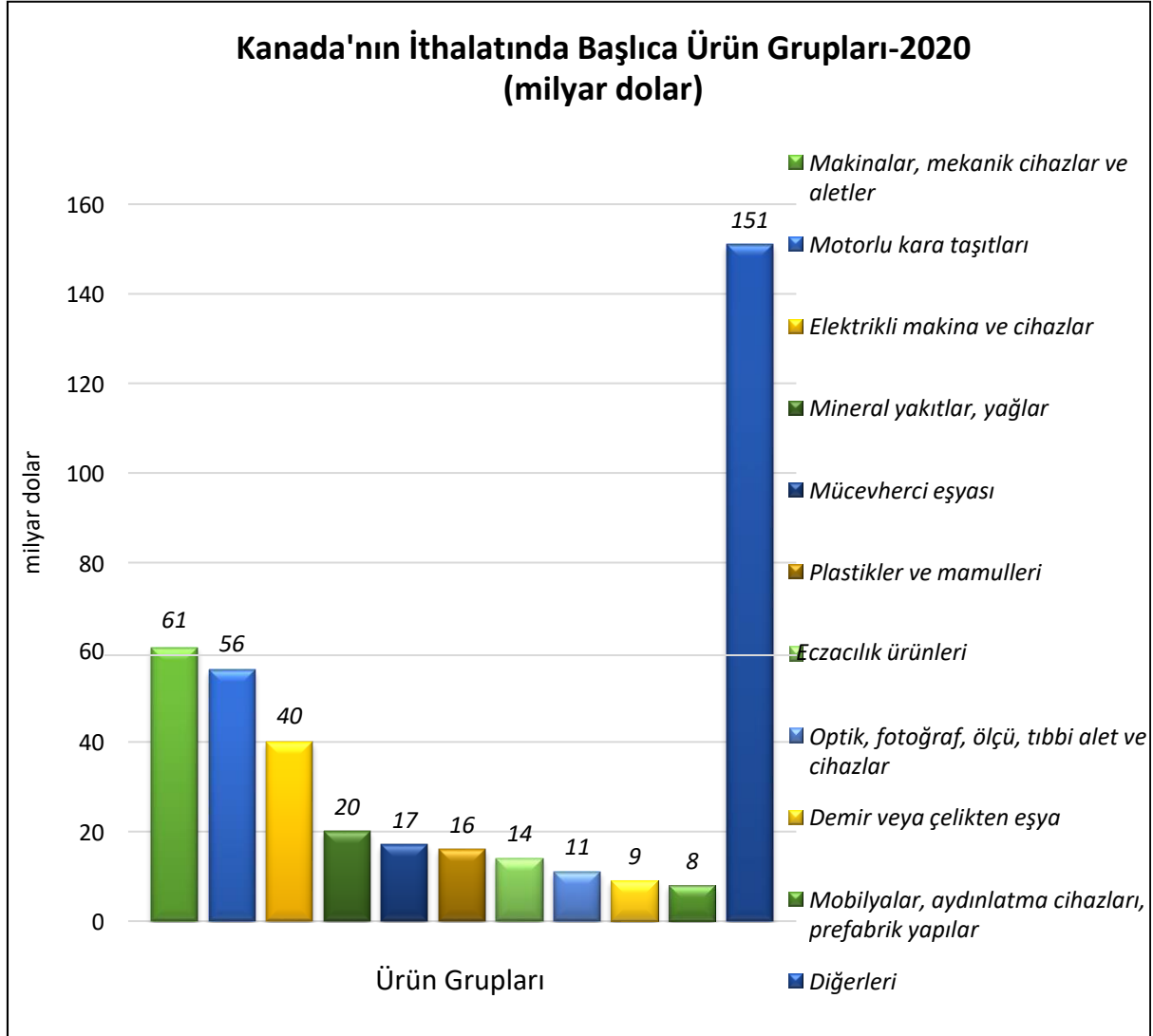
İhracat

Kaynak: Trademap-Kanada verileri

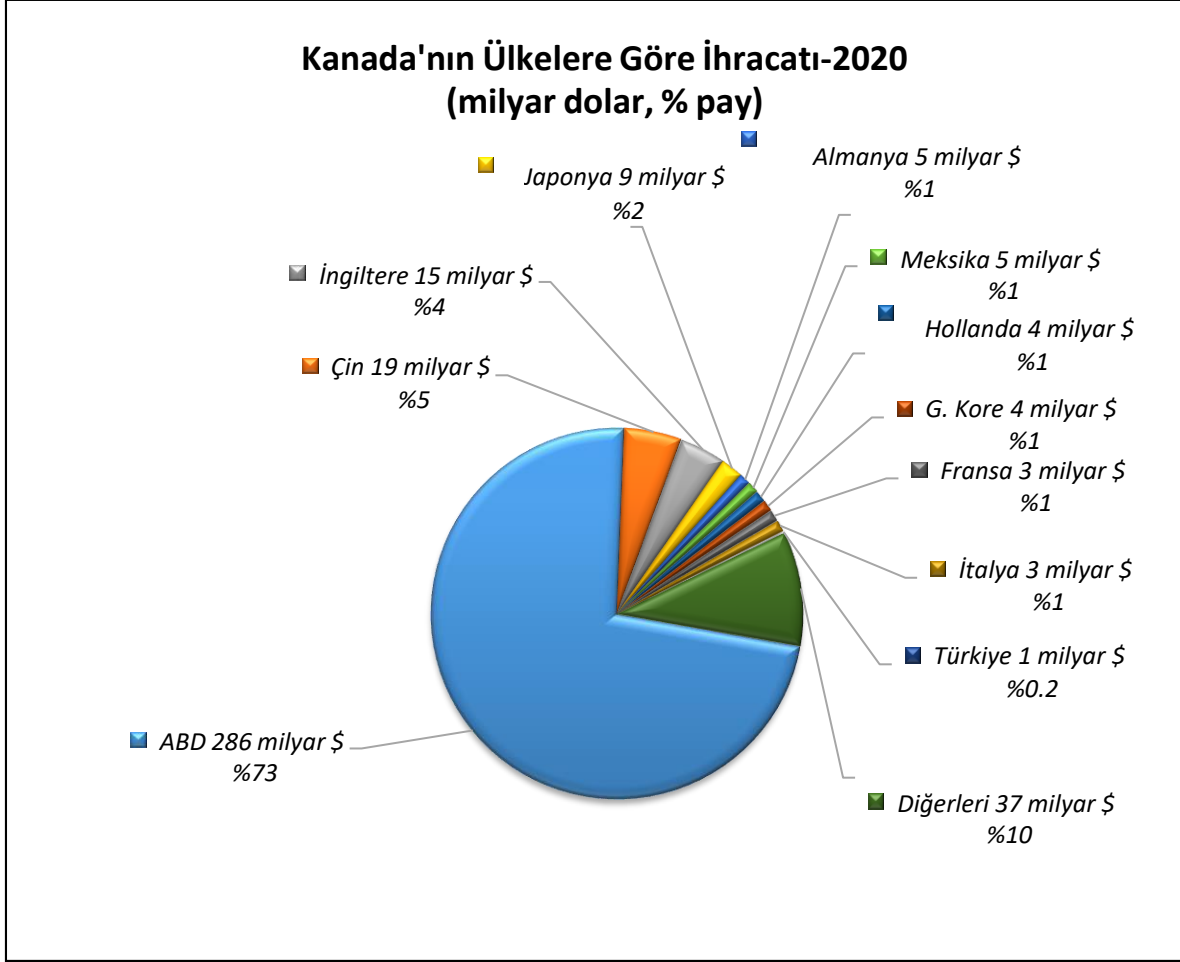
İthalat

Kaynak: Trademap-Kanada verileri

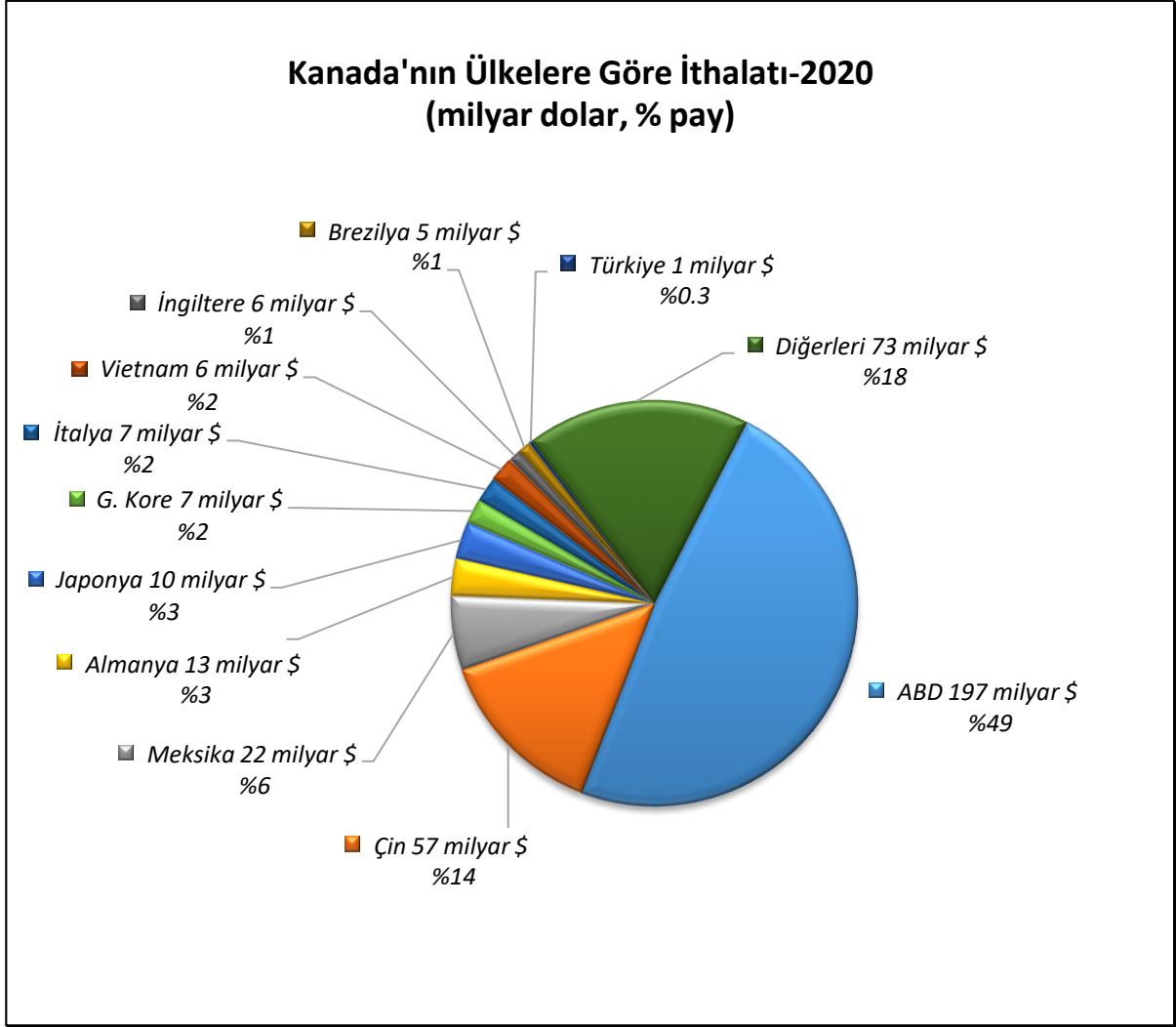
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap-Kanada verileri

İthalat

Kaynak: Trademap-Kanada verileri

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

İmalattan bilgi ve iletişim teknolojilerine, gıda işlemeden yenilenebilir enerjiye kadar pek çok sektörde dünyanın önde gelen firmaları Kanada’da yatırım yapmaktadır.

UNCTAD verilerine göre 2020 yılı itibarıyla ülkedeki doğrudan yabancı yatırım stoku 1,1 trilyon dolardır. 2020 yılında ülkeye 23,8 milyar dolar tutarında (2019 yılında 47,8 milyar dolar) doğrudan yabancı yatırım girişi olmuştur.

Ülkeye Avrupa’dan gelen doğrudan yatırımlar son yıllarda düzenli olarak artmıştır. Kanada İstatistik Kurumu (<https://www.statcan.gc.ca/en/start>) verilerine göre bölgesel bazda 2020 yılında ülkedeki doğrudan yatırımlar içinde Avrupa’nın payı % 40’tır. Başlıca ülkeler itibarıyla en fazla doğrudan yatırımı olan ülkeler ise ABD, Hollanda ve Birleşik Krallık’tır. Bu üç ülke birlikte toplam doğrudan yatırımların % 64,4’ünü oluşturmaktadır. 2020 yılında en fazla yatırım çeken alanlar bilimsel ve teknik hizmetler sektörü olmuştur. Toptan ticaret ikinci en fazla yatırım çeken alandır. 2020 yılında madencilik, petrol ve gaz çıkarım sektörleri yatırımlarda en fazla gerileme kaydeden sektörler olmuştur.

UNCTAD verilerine göre 2020 yılında ülke dışına çıkan doğrudan yatırım akışı ise 48,7 milyar dolardır. (2019 yılında 78,9 milyar dolar) Kanada’nın ülke dışındaki doğrudan yatırım stoku ise 2020 yılı itibarıyla 1,96 trilyon dolardır.

Kanada İstatistik Kurumu’na göre 2020 yılında Kanada’nın ülke dışındaki doğrudan yatırımlarından en önemli payı alan ülke ABD’dir. ABD’yi, Birleşik Krallık ve Lüksemburg takip etmektedir. Bu üç ülkenin Kanada’nın ülke dışındaki toplam doğrudan yatırımları içindeki payı % 60’tır. Ülkenin ABD’deki doğrudan yatırımları en fazla finans ve sigortacılık sektörlerine yönelmiştir. Finans ve sigortacılığı taşımacılık ve depolama takip etmektedir. Ülkenin Birleşik Krallık’taki yatırımlarının yarısından fazlası ise finans, sigortacılık, bilgi ve kültür sektörlerine yönelmiştir. Lüksemburg’da ise yatırımların % 45’inin işletmelerin yönetim şirketleri oluşturmaktadır.

4. TÜRKİYE İLE TİCARET

Genel Durum

Kanada, Bakanlığımız tarafından 2020-2021 döneminde “Öncelikli Ülkelerden” birisi olarak belirlenmiştir. Bakanlığımız tarafından belirlenen “Hedef ve Öncelikli Ülkeler” ve bu ülkeler için ihracata yönelik devlet yardımlarında sağlanan ilave destekler hakkında bilgiye <https://ticaret.gov.tr/ihracat/pazara-giris/hedef-ve-oncelikli-ulkeler> linkinden ulaşılmaktadır.

Türkiye’nin Kanada’ya ihracatı 2020 yılında önceki yıla göre % 2 artarken, ülkeden ithalatı ise aynı dönemde % 33,9 azalmıştır. Kanada’nın Türkiye’nin toplam ihracatındaki payı % 1’dir.

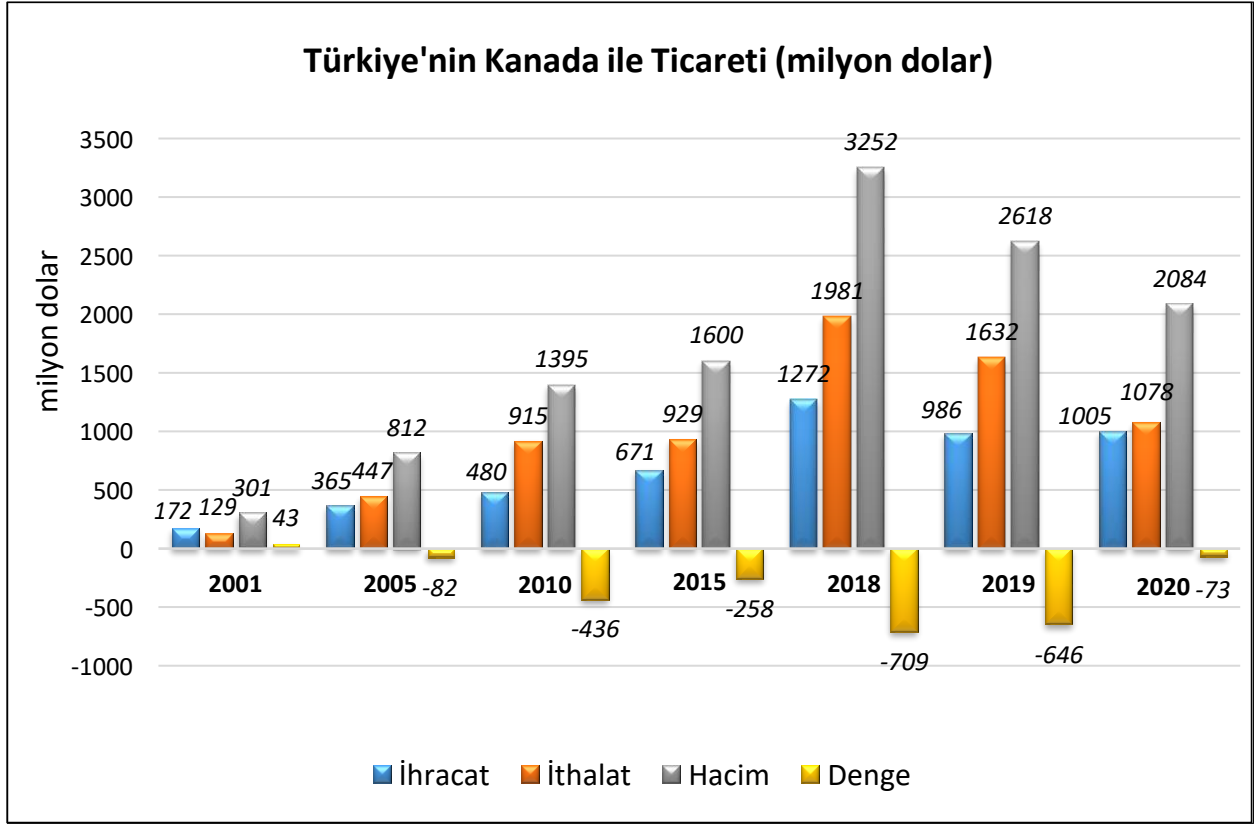
Tarım ve gıda sanayi ürünleri ihracatımızda fındık, kuru üzüm, kuru kayısı, zeytinyağı ve kuru incir; sanayi ürünleri ihracatımızda ise otomotiv ana ve yan sanayi, gemi inşa sanayi, inşaat malzemeleri (başta mermer, karolar olmak üzere), hazır giyim ve ev tekstili ürünleri ön plana çıkmaktadır.

Kanada’dan ithalatımızda ülkemizin genel ithalat yapısına paralel bir yapı gözlemlenmekte

olup, genellikle ham madde ve yarı mamul ürünler ön plana çıkmaktadır.

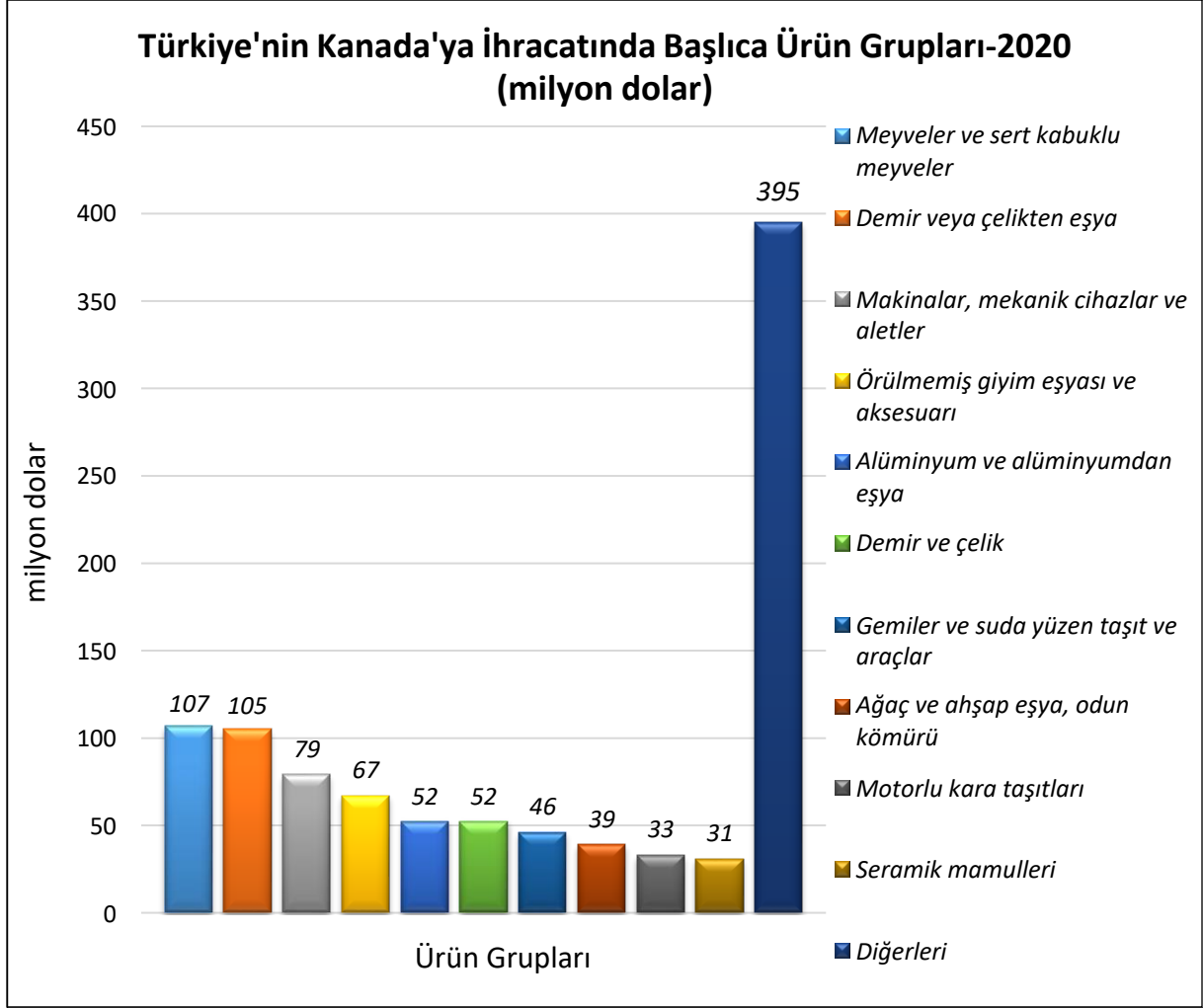
Türkiye-Kanada Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

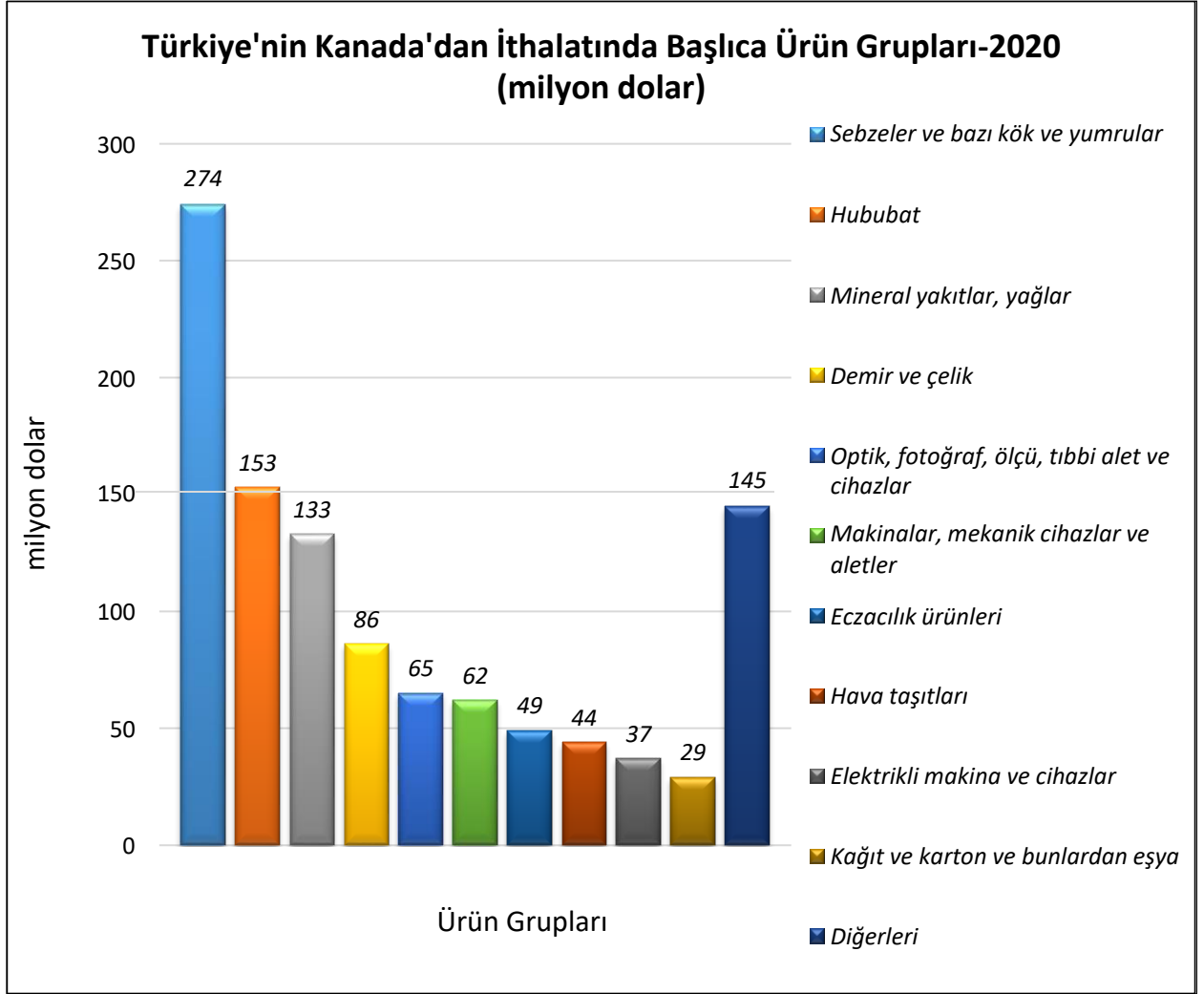

Türkiye'nin Kanada'ya İhracatında Başlıca Ürünler

kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Türkiye'nin Kanada'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Yatırım İlişkileri

TCMB verilerine göre ülkemiz firmalarının Kanada'daki doğrudan yatırımlarının stoku 2020 yılı itibarıyla 1 milyon ABD dolarıdır. TCMB verilerine göre Kanadalı yatırımcıların 2020 yılı itibarıyla ülkemizde gerçekleştirdikleri doğrudan yatırımların stoku ise 253 milyon ABD dolarıdır.

EKLER:

EK-1: Kanada'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (% 2020)	Değişim (%, 2019- 2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			450 790 344	446 562 311	389 850 223	100,0	-12,7
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	66 910 106	68 066 116	47 605 672	12,2	-30,1
2.	8703	Otomobiller	40 994 067	40 713 875	32 030 550	8,2	-21,3
3.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	12 256 402	15 342 095	16 027 455	4,1	4,5
4.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	11 303 332	10 883 286	9 087 693	2,3	-16,5
5.	4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	8 247 374	6 373 969	7 744 389	2	21,5
6.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	6 680 639	7 369 285	7 540 688	1,9	2,3
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	12 170 270	12 160 510	7 193 040	1,8	-40,8
8.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	10 162 773	9 162 396	7 052 137	1,8	-23
9.	1001	Buğday ve mahlut	5 711 365	5 385 362	6 301 250	1,6	17
10.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	6 507 433	6 696 199	6 173 078	1,6	-7,8
11.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	4 115 560	4 948 362	5 713 826	1,5	15,5
12.	7601	İşlenmemiş alüminyum	6 449 998	5 349 020	5 454 046	1,4	2
13.	1205	Rep veya kolza tohumları	4 497 330	3 240 599	4 687 367	1,2	44,6
14.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	6 540 493	6 372 509	4 628 851	1,2	-27,4
15.	3104	Potashlı mineral veya kimyasal gübreler	4 948 216	4 954 367	4 516 006	1,2	-8,8

Kaynak: Trademap

EK-2: Kanada'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (% 2020)	Değişim (%, 2019- 2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			460 109 333	453 157 225	404 275 453	100,0	-10,8
1.	8703	Otomobiller	29 935 890	28 410 685	21 849 193	5,4	-23,1
2.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	20 168 801	19 827 911	14 409 474	3,6	-27,3
3.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	14 031 318	15 449 404	11 778 574	2,9	-23,8
4.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	9 331 236	9 410 616	9 851 553	2,4	4,7
5.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	11 129 801	10 801 946	9 832 355	2,4	-9
6.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	4 828 131	5 700 415	8 709 007	2,2	52,8
7.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	14 837 108	14 275 027	8 563 755	2,1	-40
8.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	7 608 399	8 348 698	8 523 007	2,1	2,1
9.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	16 893 433	14 154 212	8 254 294	2,0	-41,7
10.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	4 120 528	4 673 752	5 011 198	1,2	7,2
11.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	5 682 023	6 140 299	4 607 260	1,1	-25
12.	8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	4 621 044	5 286 447	3 943 212	1,0	-25,4
13.	8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	4 526 976	4 652 352	3 758 963	0,9	-19,2
14.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	3 652 850	3 559 896	2 971 300	0,7	-16,5
15.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	3 595 179	3 543 462	2 899 660	0,7	-18,2

Kaynak: Trademap

EK-3: Kanada'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2018	2019	2020	Pay (% 2020)	Değişim (%, 2019- 2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		450 790 344	446 562 311	389 850 223	100,0	-12,7
1.	ABD	338 073 838	336 832 847	286 377 528	73,5	- 15
2.	Çin	21 377 631	17 521 099	18 775 877	4,8	7,2
3.	İngiltere	12 613 437	14 927 443	14 858 913	3,8	-0,5
4.	Japonya	10 005 387	9 437 476	9 220 380	2,4	-2,3
5.	Almanya	3 733 687	4 742 653	4 751 356	1,2	0,2
6.	Meksika	6 342 948	5 516 060	4 574 951	1,2	-17,1
7.	Hollanda	3 666 822	3 906 433	4 036 059	1	3,3
8.	G. Kore	4 527 352	4 133 603	3 502 863	0,9	-15,3
9.	Fransa	2 657 575	2 740 227	2 767 644	0,7	1
10.	İtalya	2 350 548	2 442 478	2 755 095	0,7	12,8
11.	Hindistan	3 319 454	3 603 922	2 737 563	0,7	- 24
12.	Norveç	1 849 819	1 630 164	1 893 066	0,5	16,1
13.	Belçika	2 925 294	2 349 937	1 876 662	0,5	-20,1
14.	Brezilya	1 691 114	1 698 667	1 598 894	0,4	-5,9
15.	Avustralya	1 582 877	1 701 330	1 593 536	0,4	-6,3
...
25.	Türkiye	1 026 340	1 219 235	839 886	0,2	-31,1

Kaynak: Trademap (Kanada verileri)

EK-4: Kanada'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2018	2019	2020	Pay (% 2020)	Değişim (%, 2019- 2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		460 109 333	453 157 225	404 275 453	100,0	-10,8
1.	ABD	235 167 550	229 738 904	197 085 482	48,8	-14,2
2.	Çin	58 344 248	56 516 369	57 044 351	14,1	0,9
3.	Meksika	28 420 689	27 817 727	22 252 015	5,5	- 20
4.	Almanya	14 735 242	14 488 002	12 889 853	3,2	- 11
5.	Japonya	12 998 253	12 448 415	10 120 825	2,5	-18,7
6.	G. Kore	7 299 408	7 249 858	7 150 197	1,8	-1,4
7.	İtalya	6 947 469	7 123 684	6 711 139	1,7	-5,8
8.	Vietnam	4 158 875	5 264 796	6 078 376	1,5	15,5
9.	İngiltere	7 107 485	6 927 268	5 807 128	1,4	-16,2
10.	Brezilya	4 253 808	4 068 110	4 904 458	1,2	20,6
11.	Fransa	5 552 928	6 547 345	4 821 332	1,2	-26,4
12.	İsviçre	3 548 680	3 727 425	4 386 472	1,1	17,7
13.	Tayvan	4 539 709	4 497 614	4 200 375	1	-6,6

14.	Hindistan	3 957 102	4 112 638	3 703 453	0,9	-9,9
15.	Belçika	3 435 330	3 740 330	3 246 815	0,8	-13,2
...
28.	Türkiye	1 805 354	1 480 273	1 403 737	0,3	-5,2

Kaynak: Trademap (Kanada verileri)

Ek-5: Türkiye'nin Kanada'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019- 2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			1 271 686	986 029	1 005 415	100,0	2,0
1.	0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	55 667	56 120	61 592	6,1	9,8
2.	6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	7	3	42 961	4,3	1431933,3
3.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	21 990	11 420	40 281	4	252,7
4.	8902	Balıkçı gemileri; balıkçılık ürünlerinin işlenmesine, korunmasına ve konserve edilmesine mahsus gemiler ve diğer gemiler	0	0	38 392	3,8	0
5.	4411	Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden lif levhalar	8 572	16 451	35 556	3,5	116,1
6.	7305	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular (dikişli, perçinli) (kesitleri daire şeklinde, dış çapı > 406,4 mm)	2 488	54 310	34 155	3,4	-37,1
7.	6907	Cilasız veya sırsız seramikten döşeme veya kaplama karoları ve kaldırım taşları, mozaik küpler vb.	28 356	22 609	29 839	3	32
8.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	21 719	25 431	29 283	2,9	15,1
9.	7601	İşlenmemiş alüminyum	7 961	17 875	22 714	2,3	27,1
10.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	13 039	20 584	21 761	2,2	5,7
11.	7604	Alüminyumdan çubuklar ve profiller	10 576	13 360	20 501	2	53,5
12.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	53 561	32 791	19 849	2	-39,5
13.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	15 190	17 343	19 509	1,9	12,5
14.	0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	17 143	17 247	15 760	1,6	-8,6
15.	7214	İnşaat demiri	170 247	17 541	14 967	1,5	-14,7

Kaynak: Trademap (Türkiye verileri)

Ek-6: Türkiye'nin Kanada'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019- 2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			1 980 527	1 631 777	1 078 396	100,0	-33,9
1.	0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	122 948	109 411	274 166	25,4	150,6
2.	1001	Buğday ve mahlut	3 003	210 540	151 143	14,0	-28,2
3.	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	84 766	129 761	131 835	12,2	1,6
4.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde edilmiş külçeler	293 685	133 206	64 812	6,0	-51,3
5.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	44 209	43 908	45 479	4,2	3,6
6.	9013	Sıvı kristalli tertibat, lazerler, diğer optik cihaz ve aletler	81 839	105 208	39 689	3,7	-62,3
7.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	1 837	186 020	27 813	2,6	-85
8.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	105 861	147 148	23 202	2,2	-84,2
9.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	13 719	26 920	12 504	1,2	-53,6
10.	8805	Hava taşıtlarını fırlatma cihaz-tertibatı, iniş cihaz-tertibatı vb cihaz-tertibat; uçuş eğitimi cihazları;aksam-parçalar	27 449	69 752	12 091	1,1	-82,7
11.	4804	Birincil elyaf (kraft) kağıt ve kartonları (kuşe edilmemiş, sıvanmamış, rulo veya tabaka halinde)	9 036	5 201	11 291	1,0	117,1
12.	4801	Gazete kağıdı (rulo veya tabaka halinde)	25 469	19 837	10 495	1,0	-47,1
13.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	7 859	7 082	10 428	1,0	47,2
14.	7202	Ferro alyajlar	349	631	10 103	0,9	1501,1
15.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	474	4 382	9 842	0,9	124,6

Kaynak: Trademap (Türkiye verileri)